

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Алієв Ф.М.

здобувач,

Науковий керівник: Ульяновченко О.В.

доктор економічних наук, професор,

член-кореспондент НААН України, ректор,

Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва

УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ПОТОКАМИ АГРАРНОГО СЕКТОРУ НА ЗАСАДАХ SCM

Сучасні тенденції розвитку національної економіки вимагають від виробників аграрної продукції пошук нових можливостей для переходу до нового, ефективнішого рівня виробництва. Проте підвищення ефективності виробництва і споживання може здійснюватися без змін його технічного рівня за рахунок удосконалення управління матеріальними потоками на засадах логістизації, як інструменту організації управління матеріально-технічним забезпечення [1].

Для оптимізації процесу управління матеріальними потоками вважаємо за необхідне розглядати, в першу чергу, транспортну систему з урахуванням ресурсозберігаючих чинників. При дослідженні такої системи необхідно розглянути та визначити основні операційні процеси діяльності підприємства з достатнім рівнем деталізації, оскільки ці процеси сприяють формуванню додаткових витрат підприємства. Отже, у загальному вигляді ланцюг матеріальних потоків можна навести у вигляді ланцюга взаємопов'язаних процесів об'єднаних в декілька системних та ефективних груп організації постачання, виробництва, розподілу та складування, тому пропонуємо використовувати Supply Chain Management (SCM) (Системи управління ланцюгами поставок) при управлінні матеріальними потоками в межах логістичної системи. Такі інформаційні системи призначені для автоматизації та управління всіма етапами постачання підприємства і для контролю руху логістичних потоків на підприємстві. Система SCM дозволяє значно краще задовольнити попит на продукцію і знизити логістичні витрати. SCM охоплює весь цикл закупівлі сировини, виробництва і реалізації продукції [3; 4]. Використання зазначеної системи забезпечить підвищення попиту при мінімальних витратах.

Оскільки організація ланцюга матеріальних потоків, зокрема постачання аграрної продукції є дуже складною мережею, використання SCM дозволяє ефективно його спланувати. З позицій SCM кожний виробник аграрної продукції розглядається в мережевому рівні до якого належить щонайменше

один ланцюжок постачання, тобто він у деяких випадках має кілька різних постачальників і споживачів (рис. 1).

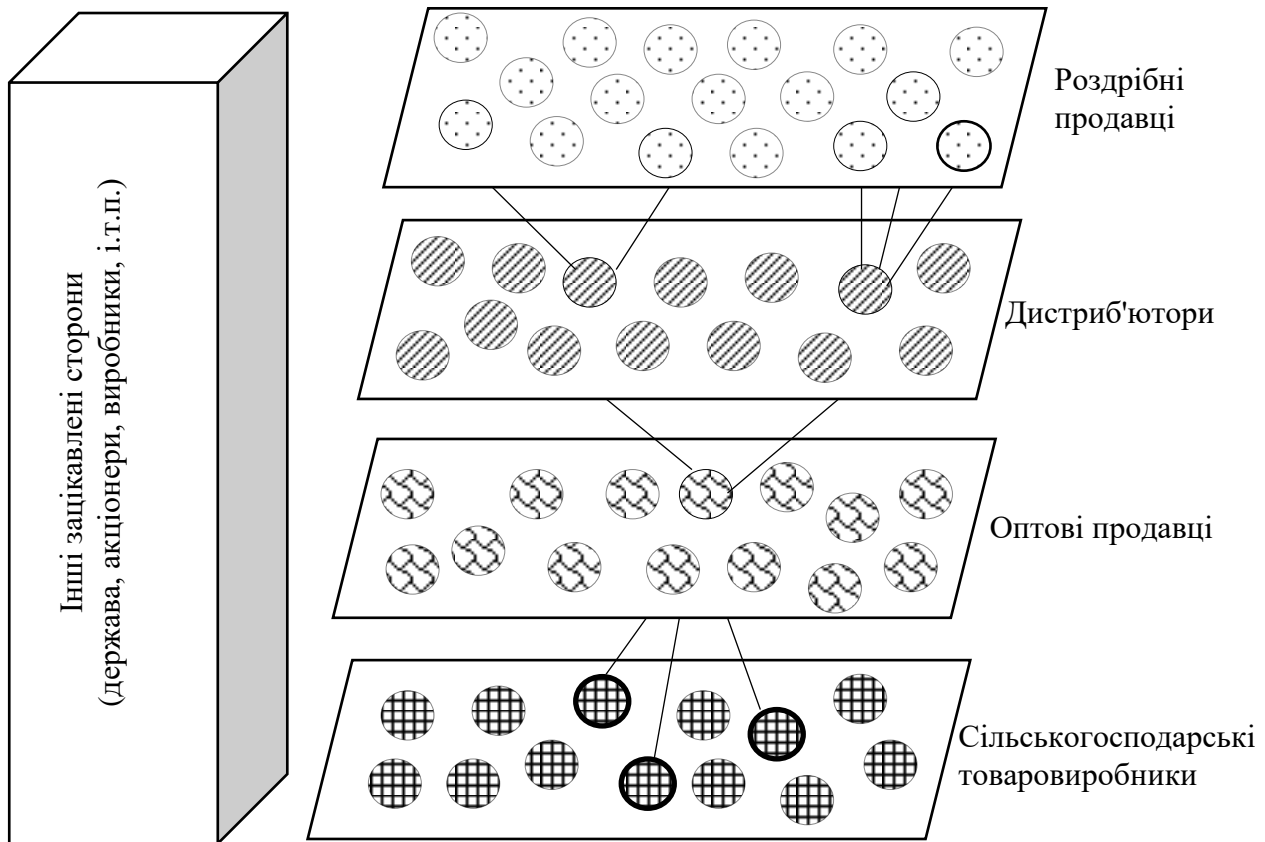

Рис. 1. Схематичне зображення функціонування ланцюга SCM

Джерело: сформовано автором за джерелом [4]

Процес ланцюга SCM аграрної продукції від постачання необхідної сировини до зберігання готової продукції та її реалізації повинен базуватися на взаємодії комплексу матеріальних потоків з інформаційними і грошовими потоками між сферами логістичної діяльності, що забезпечить оптимізацію господарської діяльності [2].

За даними AMR Research і Forrester Research, з впровадженням SCM виробники отримують такі конкурентні переваги, як зменшення вартості і часу обробки замовлення (на 20–40%), скорочення закупівельних витрат (на 5–15%), скорочення часу виходу на ринок (на 15–30%), зменшення складських запасів (на 20–40%), скорочення виробничих витрат (на 5–15%), збільшення прибутку на 5–15% [3].

Отже, при управлінні матеріальними потоками в межах логістичної діяльності необхідно враховувати інформаційні потоки у SCM ланцюгах, як інструмент відлаженої та системної дії логістичних сфер. При організації матеріальних потоків слід враховувати завдання стратегічного управління, оскільки логістичне планування залежить від стратегічних і оперативних планів функціонування і розвитку. Останнім етапом при організації управління матеріальними потоками є оцінка їх ефективності в межах логістичної системи та функціонального і стратегічного управління, що

дозволить встановити залежність між ефективністю управління логістичною діяльністю та основною діяльністю.

Кожен процес управління матеріальними потоками включає в себе ряд процесів наступного етапу, які в свою чергу поділяються на процеси, останні розподіляються на операції або подальші кроки процесу. Отже, ефективно організоване управління матеріальними потоками аграрного сектору на засадах SCM визначає загальний інтегрований підхід та дозволяє сформувати систему організаційно-економічних показників для оцінки надійності аграрного сектору в умовах ринкової економіки.

Список використаних джерел:

1. Косарева Т.В. Логістизація економіки АПК. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2753/1/4.pdf>.
2. Supply Chain Management in Agriculture – Including Economics Aspects like Responsibility and Transparency. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ageconsearch.umn.edu>.
3. Tadviser. Государство. Бизнес. ИТ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tadviser.ru>.
4. Training programme on Supply Chain Management in Agriculture. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.manage.gov.in>.

Ivanova N.

*Candidate of Economics, Associate Professor,
Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tuhan-Baranovsky, Kryvyi Rih*

THE MATHEMATICAL MODELS OF REGIONAL ECONOMIC SECURITY'S ASSESSMENT

The works of such scientists as O.M. Holovchenko [1], T. E. Voronkova [2], S.P. Stetsenko [3], G.O. Sukrusheva [4], I.V. Zablodska [5] are devoted to study of issues of economic security of the region and its threats. The identification of latent indicators of regional economic security is made in the thesis; the mathematical models of regional economic security's assessment are created by the results of the study; the proposed models allowed determining the level of economic security for each region of Ukraine according to the 2015.

Purpose of the study is to identify latent (hidden) indicators of regional economic security; to build the models of regional economic security's assessment.

The methods of theoretical generalization are used for study and systematization of regional economic safety's factors. System analysis methods, namely the method of canonical analysis were used to identify the effective management's latent factors of regional economic security. Ranking method made possible to determine the ranged sequence of the primary factors – symptoms of regional economic security and to build a regional ranking in terms of regional